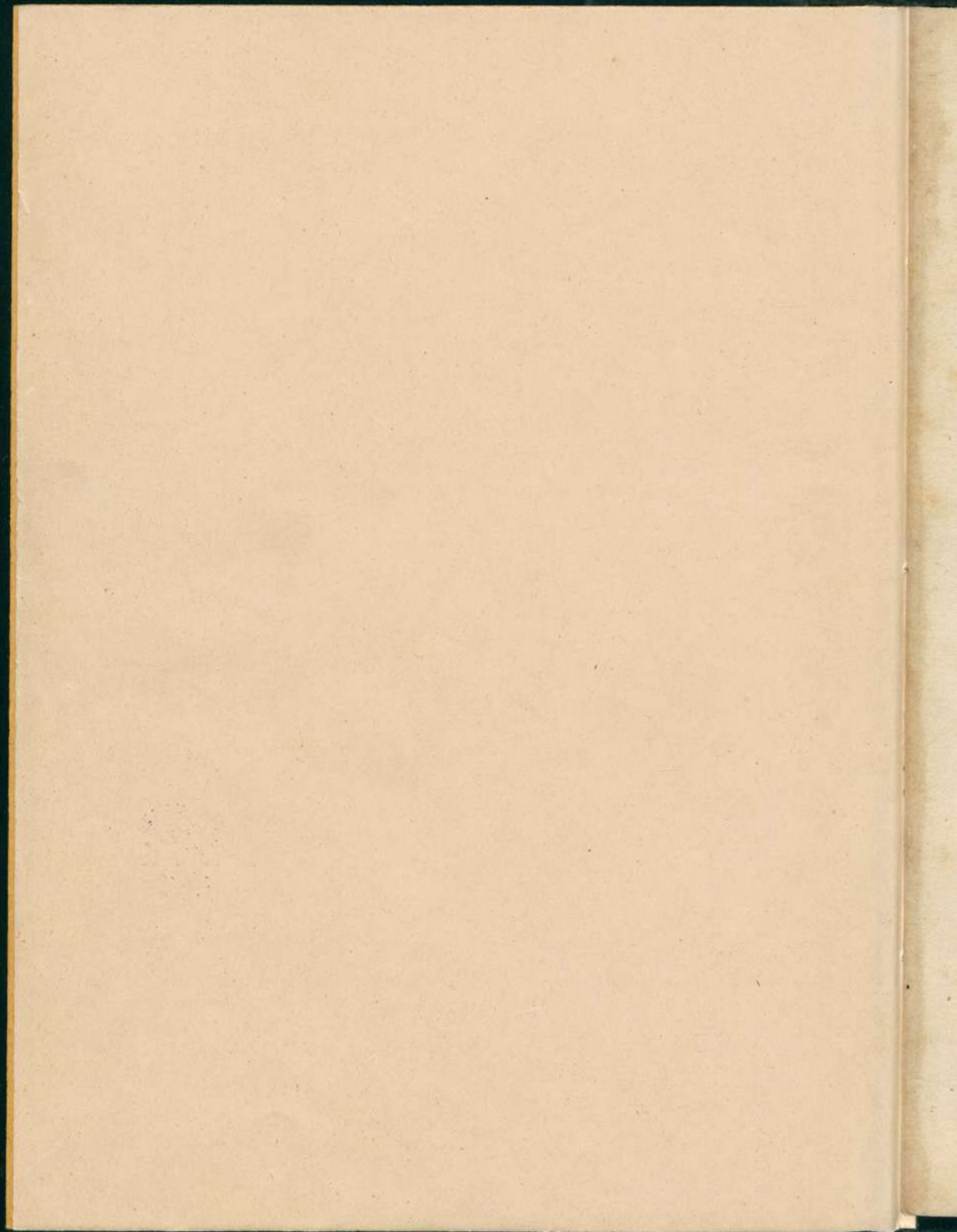

Inc. 69-8^{mm}

Ano Chri 1593.

Florentinorum Oratio coram Summo Pontifi-
ce Alexandro VI. ac eius sacro Senatu per Gen-
tilem Episcopum Aretinum.

V Enimus Beatissime Pater accepturi
primū in Pontificem: quemcunq; sa-
cer iste Senatus dedisset. Mox San-
ctitati tuæ quā dedit solitā obedientiā promissu-
ri. Alterū debitæ: Alteræ deuotæ Florentini po-
puli erga Romanā sedem obseruantia. Exquo
enim Gherardus Florentinus & quidem Episco-
pus: Nicolaus scilicet secundus: ius eligēdi Pon-
tificis ad Cardinales reduxit: obligauit nos reli-
quos Christianos eum in pastorē accipere: quem
Patres ipsi sua creatione dedissent. Paruimus
hactenus religiosissime tam sanctæ constitutiōi:
a nullaq; unq; huius apostolici collegii electōne
ciuitas Florētina deflexit. Hanc uero quā mo-
do fecistis Reuerendis. Patres tam libenter acci-
pimus ut & gratias agamus Reuerendis. domi-
nationibus uestris: & omnem illis domini retri-
butionem supplicemus. Cupiebamus enim uel
ultimū uestri ordinis: dedistis primariū. Nole-
bamus aliquem qui sal ab aliis esset empturus:
dedistis eum qui possit illud uendere & sapienti-
bus. Cupiebamus Pontificem qui cōpati pos-

set infirmitatibus nostris: Deditis eum qui cle-
mentia bonus Christi uicarius: Qui liberalitate
magnus nobis Alexander sit futurus. Noleba-
mus gubernatorem qui aut fluctuante nauicu-
la dubitaret: aut dormiret tranquilla: Deditis
eum qui & in fluctibus manum unam ad clauū
Alteram ad remū teneat: & in portu sua sit sem-
per retia refecturus. Declarastis deniq; omni-
bus q̄ domini sint Cardines terræ qui posuit su-
per eos orbem. Veræ columnæ aureæ super ba-
ses argenteas & fundamenta æterna supra soli-
dam petram qui obliti omnis uestri priuati ædi-
ficii: Cōmuni Christianorum ecclesiæ subueni-
stis. Licet enim e tam sancto collegio nihil nō
sanctum eligi poterat: Siue tamen q̄ in eo uota
omnium uestrum cernimus: Siue q̄ illū in om-
nibus uobis arbitramur: utiliorē dari nobis Pon-
tificem his temporibus potuisse non credimus.
Non alia uolebat esse rerum experientia: Non
minor animi magnitudo. Talem decebat mo-
derationem eum qui soli deo: esset suæ uillicatio-
nis rationem redditurus. Empta profecto non
fuit in templo columba quæ tam sancte uos in-
spirauit: Sed uolitans: Orantibus uobis: Ve-
nit ex alto. Spiritus enim sanctus disciplinæ

Joq̄ in q̄o iup am dno Tam ubiq; aud

2
effugit fictum: Et quod nostris manibus fabri-
catum in dei templo quandoque putamus illi-
us structura est, qui spirat ubi uult; qui per no-
lentes etiam operatur ministros: qui non esset
Is qui datus est patribus uestris ut maneat uobi-
scum in æternum: si Conclauis uestro in tanta
electione defuisset. Pro tam uera igitur Spiri-
tus dei canonica ac celesti electione Reuerendis-
simi Patres filioli illi uestri qui nos miserunt;
Si referre non possunt: Supra uires se tñ debere
fatentur: Et sanctum hoc opus uestrum quan-
tum in eis est: Extollunt: Venerantur: Adorant
Ad te uero conuersi Beatissime Pater hesita-
mus an communem illam assumptionis: gratu-
lationem imitemur. Nouimus enim Sancti-
tatem tuam hoc oneris: ad communem utilita-
tem: non priuatam laudem suscepisse. Adeo
præterea ueremur: ne hæc plenitudo potestatis;
Curarum plenitudo sit: Vt condolendum po-
tius quieti Sanctitatis tuæ quàm potestati gratulan-
dum quandoque putemus. Vincit tamen pri-
uatam sollicitudinem publica ratio: Nec finit
nos non lætos uidere tronū Christianæ gloriæ
plenum maiestate sua.

Ingenium illud ad omnia summa natum. Illa
mentis & in gerendis rebus sc̄licitas peculiare
affectus nostros non recipiunt. Vox enim in
terra nostra audita est: Exultate & letamini in
domino deo uestro: quia dedit uobis doctorem
iustitiæ. Sanctitati quoq; tuæ q̄ dixit: Tu pa-
sce populum meum: & tu eris princeps super eū
Is est qui dat etiam cum temptatione prouentū
Venisti enim in altitudinem maris: non diffite-
mur. At super illud Petrus prædecessor olim
tuus siccis pedibus: cum iam amplius non dubi-
tasset: ambulauit. Ingressus es fluctuantem na-
uiculam: non negamus: sed quæ mergi non pos-
sit: & cui præsit qui imperat uentis & mari. Fi-
dem in fidelibus plenam in custodiam suscepisti.
Pro illa orauit Saluator noster ut non defi-
ceret. Mortales arctus immortalis sarcine sub-
misisti. At huic labori ministri sunt cœli: & co-
rona aurea super mitram eius: fuisti deniq; ha-
ctenus homo diuinus: eris posthac deus huma-
nus. Tenes enim uicem in terris eius cui fle-
ctitur omne genu: eius qui est Rex regum & do-
minus dominantium. Qui aufert spiritū prin-
cipum & ministros suos facit ignem urentem.
Habes sedem: de qua Dominus: Locus solii mei
& locus uestigiorum pedum meorum ubi habi-

3

ro in aeternum. De qua rursus: Nō ne hāc quae
humilem exaltauit & sublimem humiliat.
Cuius inquam proprium est ut tūc uincat cum
= leditur: Tunc secura sit cum superata uidetur.
Locus certe in quo sanctus stas Beatissime Pa-
ter terra sancta est: Locus Petri principis aposto-
lorum ubi steterunt pedes eius: Locus illius quē
constituit dominus Principem omnis possessio-
nis eius. Stat incōcussum priuilegiū tuū tibi.
Tu solus hamo piscari. Tu in altum potes re-
tia laxare. Tu hāeres apostolorum: Tu uiua
lex: Tu specula: Tu es cui clauēs traditae: cui
oues creditae sunt. Non potes non trahere ple-
num magnis piscibus rete: cum dominus sit qui
in altum mittere iubeat. Non potes non aperi-
re caelos aliis qui illos tibi tam nolentes aperui-
= sti. Non potes non diuine diuinam sedem te-
nere: qui terrenum nihil in illam contulisti.
Exultat igitur merito ubiq; & gloriatur in do-
mino omnis ecclesia sanctorum: Quia suscita-
uit illi dominus pastorem qui gregem suum pa-
scat in herbis uirētibus super montes Israel: Cu-
ius uirgo corruerat & non erat qui subleuaret
eam. In tempore oportuno aperuit manum su-
am: parauit sanctum suum in oculis omnium

gentium. In medio necessitatis nostræ recorda-
tus est misericordiæ suæ. Concipe modo tu Be-
atissime pater fortitudinem ad saluandas gen-
tes. Concipe supplicamus per eas æternitates
ad quas fulgebunt tanq̄ stellæ firmamenti qui
erudiunt alios. Timeat omnis populus sacer-
dotem domini audiens sapientiam dei esse in il-
lo. Et sciant gentes prophetam esse in Israel.
Erue a frammea & de manu canis unicam domi-
ni. Dona siquid laboris isti Atlantis humeri
subituri sunt ouibus illis pro quibus primus pa-
stor bonus animam suam ponere: non dubita-
uit. Aut enim sui ac tot martyrum sanguinis
obliuiscetur dominus: aut ecclesiam pro qua cru-
cifixus est tecum sustinebit. Vnum est: unum
Beatissime pater quod ab humeris Sanctitatis
tuæ excutere non possum: Hoc illud unum est
q̄ nihil ignorantia: nihil impotentia: nihil for-
tunæ condonabitur. Quicquid erit ouibus tu-
is a sola uoluntate Sanctitatis tuæ reputabitur.
Quam tamen bonam & secundum gloriã pon-
tificatus sui speramus non minus q̄ optemus.
Quid enim illi nunc superest aliud ad summū
humanæ conditionis euectæ: nisi ut cælo uiuat:
ac nomen Rodorici Alexā dri diuinis operibus

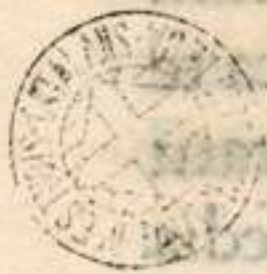
4
faciat immortale. Sed hæc omnes tangunt Be-
atissime Pater: hæc uniuersis fidelibus lætitiæ
communis est ratio. Nos uero quantulacunq;
pars sumus Christiani gregis: qui ex oleis facti
oleastri eramus: non diu est: tanquã oues erran-
tes: Quomodo nunc conuersi ad pastorem & epi-
scopum animarum nostrarum: possumus nõ læ-
tari? Quomodo præuenti benedictionibus dul-
cedinis: hanc mutationem dexteræ excelsi sine
gaudio possumus intueri? Spectamus nunc in
matris nostræ sinu patriæ nostræ delicias. Vi-
demus primariæ familiæ hereditatis nostræ fu-
niculum sedere tandem cum principibus popu-
li sui. Siliquæ iam nobis omnes in saginatum
uersæ sunt: Nihil non pristinum: Nihil non ma-
ternum experimur. Calixti sanctissimi auun-
culi ac prædecessoris tui: ea ad Cosmum Medi-
cem primum patriæ nostræ patrem uox fuit.
Ostensurum illi se esse Vicarium Christi cui tot
ecclesias fabricauit: Nec passurum illum aut
populū eius: sedi apostolicæ caros non esse: quos
nouerit sapientia & diuitiis domino suo Christo
fore carissimos. Cogitet modo Sanctitas tua
an ab lactatus super matrem suam lætitiæ lachri-
mas queat continere. Consolatus est certe do-

minus populum suum Florentinum. Conscēdit
saccum eius lætitia circundedit per omnes
vicos nostros: Alleluia cantatur. Ortus cōclu-
sus amplius non dissipabitur. Vineam Sabaoth
spinas ultra non feret. Ager dominicus non sil-
uescet imposterum: Ponet desertum eius domi-
nus quasi delicias. Solitudinem eius quasi or-
tum irriguum: Gaudium & lætitia inuenietur
in eo. Hæ sunt gratulationes nostræ Beatissi-
me pater: Propter hoc lætatum est cor nostrū:
& exultauit lingua nostra. In medio enim Ita-
liæ positi iuncti non minus finibus q̄ animis re-
bus ecclesiæ: Non possumus fortunam eius nō
sentire: Non possumus non angī secum: non
lætari. Pars nō parua Romanæ curiæ: Quo-
modo columbam domini gementem: Quomo-
do Petrum de fluctibus tendētem brachia: sine
dolore spectare possemus. Cantantem pariter
alterā: exultantē alterē: ut nunc ex nouo pasto-
re: Quomodo sine gaudio intueri? Tam mul-
ta est certe affinitas togæ cū tunica: q̄ nulla cas-
sidi cum tiara. Et mirantur quidam q̄ primi
uoluimus obedientiam profiteri. Nunquam
fuius secundi Beatissime Pater in his quæ ad
huius tuæ sancte sedis reuerentiam pertinent;

5
sed primi omnium semper qui in uineam domi
ni uenerimus. Utinam modo parem saltem cum
ultimis mercedem recepissemus. Illi tamen su
mus qui a Lino cepimus superaedificari supra
fundamentum apostolorum & primi huius tuæ
sanctæ sedis esse domestici. Siquidem Christus
e celo Petrus e Galilea Linus e Thuscia nostra
originem ducens primus Italorum omnium:
Primus earum nationum quæ nunc Christianæ
sunt hanc tuam sedem gubernauit: ubi tu nunc
sedes Beatissime pater: & ipse primus post Petrum
sedit. Illi inquam sumus qui sanguinem nos
trum contra Henricum tertium: contra Corra
dinos: contra Manfredos: pro ecclesia fudimus.
Illi sumus qui non dicam Eugenium quartum
eiectum Roma: sed Petrum ipsum apostolum ex
Antiochia in Italiam uenientem primi excep
imus: fouimus: nutriuimus: non crucifiximus. Ad
Arni ripam Beatissime Pater non Tyberis: non
Hiberi: non Padi Petrus apostolorum princeps
primum altare Christianum extruxit: Clemens
Isidoro teste consecrauit. Plura non referemus
ne uideamur uenisse huc (ut multi) explicatum
merita nostra in ecclesiam: hæc tamen pauca te
tiginus: ut uideat Sanctitas tua quæ merito gratu
lemur: quæ innata nobis sit huius tuæ sanctæ sedis

reuerentia: q̄ trita pedibus nostris uia illius in
obsequiis eius. Tuos igitur religione: Tuos iu-
re: Tuos consuetudine: Tuos fide: Tuos uolun-
tate suscipe Beatissime Pater Florentinos: Et ea
manu quo ipsi te genu in pastorem accipiunt:
Animas & corpora Sanctitati tuæ cōmendant:
Quicquid habent ante scabellum pedum tuor-
rum exponunt. Utinā modo uidere potuisset
Sanctitas tua: Aut quibus hæc animis Patres il-
li nobis mandata dederunt: Aut quibus uoci-
bus populus ille frequens nos ad te uenientes se-
quebatur: Iudicaret Sanctitas tua: Non dubi-
tamus: Iudicaret nos elingues fuisse in exprimē-
da populi illius: Spe: Deuotione: Lætitia. Nos
te indubitatum Christi uicarium: Verum Petri
successorem: ac Romanum Pontificem confite-
mur. Tibi Christianorū Principi: Ac uniuersali
domino Spirituali: obediētiam pollicemur.
Vicem quam geris in terris pro diuina: Saluta-
mus: Veneramur: Adoramus: +

Dixi.

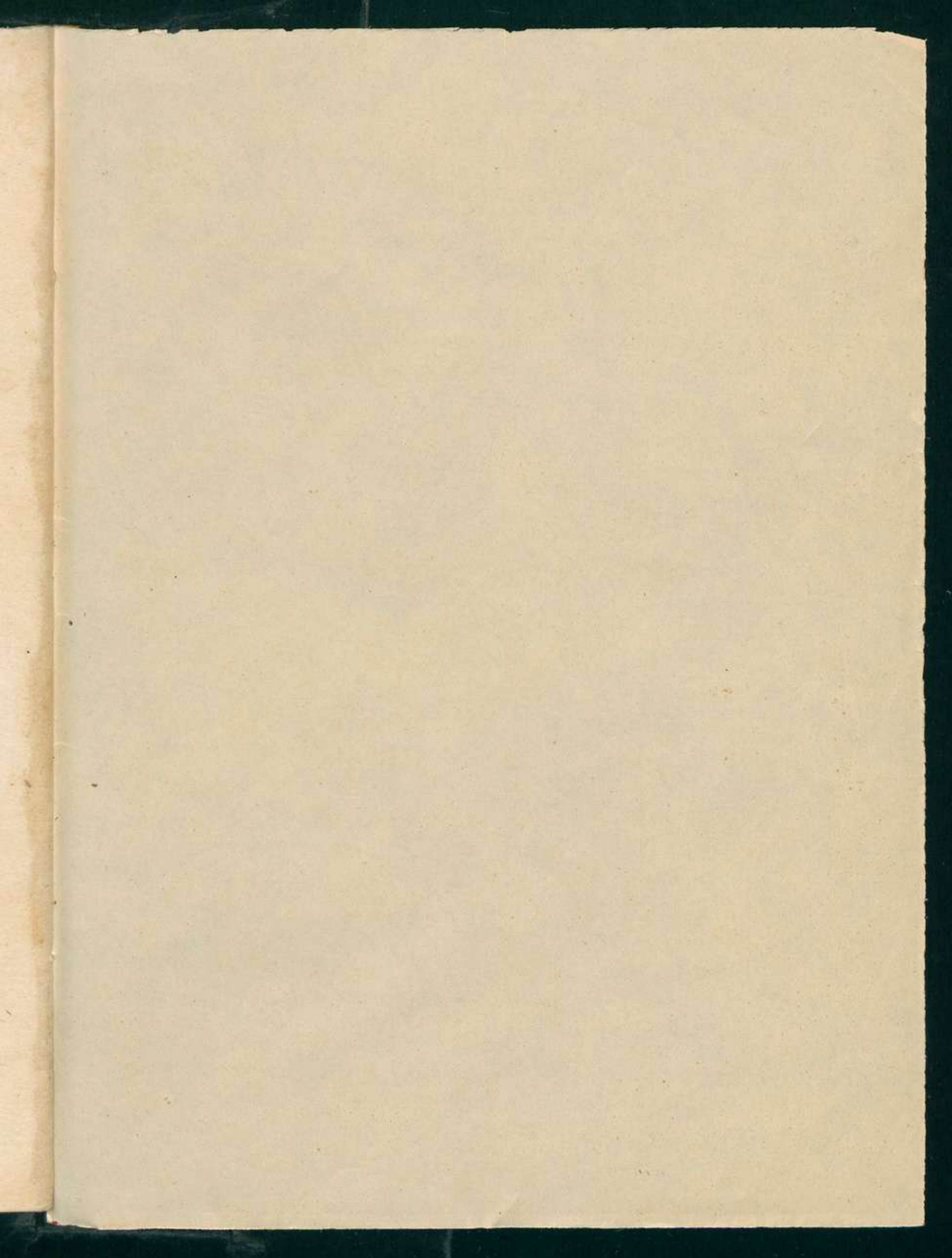
80

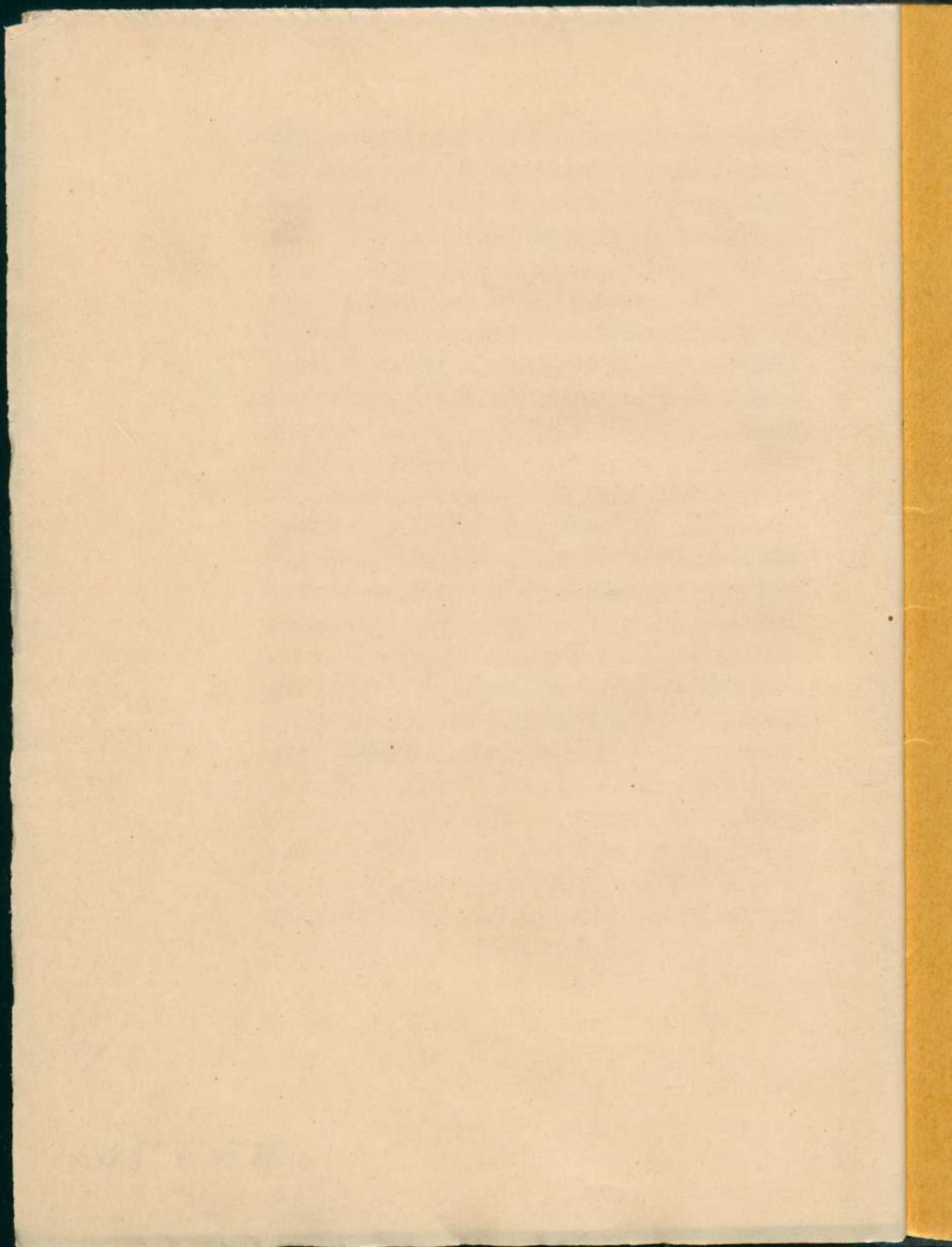
Ime. 69

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

80

45 666

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001959183

Inc. 69-8 an

